burials dating to early–late 16th century as well as such artifacts as coins, knives and buckles.

Arūnas Strazdas

Viduramžių senkapių žvalgomieji tyrinėjimai Alytaus ir Pakruojo rajonuose

Luksnėnų senkapiai (Alytaus raj.) yra 800 m į P–PV nuo Alytaus–Simno kelio, Luksnėnų ežero R krante. Jie buvo įrengti apie 150 m ilgio, 100 m pločio ir iki 3 m aukščio kalvoje, kurią iš PV juosia ežeras, o iš kitų pusių – žemos drėgnos pievos.

1989 m. senkapius nurodė Luksnėnų kaimo gyventojas J. Ručys sakydamas, kad tarpukaryje čia buvo rasta „žmonių galvų ir kriaučiškos žirklės". Kapinyne KPC iškasta viena 5x2 m dydžio perkasa. 28–60 cm gylyje aptikti 7 kapai. Mirusieji palaidoti lentiniuose karstuose galvomis į R ir V. Trys kapai buvo su monetomis (viename iš jų buvo ir geležinė diržo sagtis), kiti – be įkapių. Perkasoje rasti kapai datuojami XVII viduriu–XVIII a. pradžia. Pavienės monetos, rastos žvalgant kapinyno paviršių su metalo ieškikliu, sakytų, kad kapinyne buvo laidojama jau XVI a. pabaigoje.

Kasinėjimų metu rastos pavienės lipdytinių puodų šukės brūkšniuotu ir lygiu paviršiumi, taip pat geležies šlako gabalėliai rodo, kad I tūkstantmečio pirmojoje pusėje kapinyno kalvoje buvo senovės gyvenvietė. Greičiausiai čia gyvenę žmonės buvo laidojami dabar jau sunaikintame Luksnėnų kapinyne, buvusiame apie 800 m į ŠR nuo šios vietos. Alytaus kraštotyros muziejuje iš šio kapinyno yra IV–V a. radinių.

Dargužių kapinynas (Pakruojo raj.) yra 200 m į ŠV nuo Dargužių–Degučių kelio tilto per Obelę ir 100 m į ŠR nuo šio kelio.

Senkapiai surasti 1992 m., kai dirvos paviršiuje buvo pastebėta žmonių kaulų ir manyta, kad šioje vietoje buvę rasti archeologinėje literatūroje minimi V–VIII a. žalvariniai papuošalai. 1997 m., su metalo ieškikliu žvalgant šį kapinyną, rasta 61 moneta (ankstyviausia – Žygimanto Augusto 1563 m. lietuviškas pusgrašis, vėlyviausia – Jono Kazimiero 1666 m.

šilingas, neskaičiuojant atsitiktinai čia pakliuvusių Vokietijos Vilhelmo II 10 pfeningų ir Lietuvos Respublikos 1925 m. 10 centų), 9 žalvariniai žiedai ar jų dalys, 2 peilio apkalai, karoliukas, saga, apie 20 geležinių vinių ir peilių fragmentų.

Sprendžiant iš radinių, šiuose senkapiuose laidota nuo XVI a. pabaigos iki XVIII a.

Arūnas Strazdas

Excavation of Medieval cemetries in Alytus and Pakruojis districts

In 1997 on the ancient grave site in Luksnėnai (Alytus district) LCCH examined an area of 10 m². The findings included 7 primary burials, one of which contained a buckle and some coins from the 17th century. The application of a metal detector in the research on Dargužiai cemetery (Pakruojis district) brought to light 61 coins from the 16th–17th centuries, 9 brass finger rings, approximately 20 iron nails and fragments of knives.

Eugenijus Svetikas

Didžiųjų Likiškių senkapiai

Radiniai iš Didžiųjų Likiškių (Alytaus raj.) žinomi nuo 1888 m. Tada E. Volteris vykdė archeologinius kasinėjimus Alovės kapinyne. Vienoje laikraščio žinutėje rašoma, kad jam pavyko įsigyti įvairių senovės daiktų, kurie buvo atsitiktinai surasti dirbant žemę prie Didžiųjų Likiškių ir Bakšiškių kaimų. Atrodo, kad šiuos radinius anksčiau buvo įsigijęs senovės mėgėjas rusų armijos karininkas V. A. Veitko, kuris tuo metu tarnavo Alytuje. Būtent jis galėjo perduoti senienas E. Volteriui.

E. Volteris gautus radinius pristatė jį komandiravusiai institucijai – Imperatoriškajai rusų geografijos draugijai. Gražūs Bakšiškių radiniai – pasaginės emaliuotos segės, antkaklės, apyrankės ir kt. – buvo atiduoti į Ermitažą, o geležiniai dirbiniai iš Didžiųjų Likiškių grąžinti į Lietuvą ir perduoti Senienų muziejui Vilniuje.